

ئەم وشانە ئىمەيان كوشت (بەراوردىك بەر لە شىعر)

هاوړى گۆران

ئىمە بە دەم مردنەوہ ئەژىن و . ئەوان بە دەم ژيانەوہ ئەمرن . ئىمە لە مردوو ئەبىن و مردوومان لى ئەبى و بە مردووتى يارى ئەكەين ، بە مردووتى گەورەئەبىن و بە مردووتى ئاشق ئەبىن . ئەوان لە ژيان ئەبن و ژيانىان لى ئەبى و بە ژيانەوہ گەورەئەبىن و بە ژيانەوہ ئەمرن . لای ئەوان ھەموو شتى ئەژى ، تەنھا خواوہند مردووہ ، لای ئىمە ھەموو شتى مردووہ ، تەنھا خواوہند ئەژى . خەمى ئەوان بۆ مەرگى خواوہندە . خەمى ئىمە بۆ مەرگى مرۆقە .

(بە ھىواى شکاندنى تارىكى ، بە ھىواى داگىرساندنى ئەشق . . . پيشكەشە بە لەتيف فاتىح فەرەج ، عومەر سەيد و مەحمەد كوردۆ)

لەوئوہ ھاتىن

لە مالى حىكايەتە تارىكەكانەوہ . . . رژاينە ژيانەوہ

ئەو مالانەى پرن لە گوناھو . . . خالىن لە كلىھى ئەشق و . . . بەفرى خەيال

ئەو مالانەى . . . دوورن لە پەرورەدەکردنى بالندە و گول

خالىن . . . ئاسمانى ئەو مالانە . . . خالىن

لە مانگ و ئەستىرەى يارى

ووشك و بىدەنگە دلى ئەو مالانە . . . لە تافگەى خەون

لەو مالانەدا ھەر وىنەى مزگەوتەكان پىرۆزن

لە مەمكى ژنىكى ئاشق دەچن . . . لە ئاسمان بپارپتەوہ

لەو مالانەدا ژيان چرايەكى كوژاوہ بوو

گريك نەبوو داگىرسيئى

ژيان ئاوئىنەيەكى درزبردوو بوو

تارىكى قژى لەبەر دادەھينا

لەو مالانەدا لە پيش ناوى يارىيەكانەوہ

لە پيش ناوى گول و بالندەكانەوہ

ئەبى ناوى

ئەسحابە و خەليفە و پياوچاكان و جنۆكەكان بزانى

لەوئوہ ھاتىن . . .

لە مالى حىكايەتە تارىكەكانەوہ رژاينە ژيانەوہ

لەو مالانەدا ليدان و ترس و تورەيى

وہك دلى ئاگردانەكان گەرم بوون

ئاخ ئەو مالانە چ غەدرىكيان ليكردين!

كە ليدان دەداين

بيئاگابوون چ ئاسەوارىك جىدەھيلن

بيئاگابوون لەوہى بچووكى و گريان و ، بىدەنگى دەيخواردينەوہ و

دهیکردینه پارچهیهک توورپهیی و . . شهرا!
که لییان دهداین ،
که بئدهنگیان دهکردین ،
شهپمان به دار و دیوار و ئاسمان دهفرۆشت
قژی سهپمان رادهکیشا
پهجهی دهستی خۆمان دهکروشت!
ئاخ . . رهنگدانهوهی لیدان ناشیرینی کردین
ئاخ دانگدانهوهی لیدان پر برینی کردین!
که لییان دهداین ،
ئیمهش جه لادانه له سهگهکانی کۆلانمان دهدا!
که ههلیان دهواسین
ئیمهش قهسابانه چۆلهکهکانمان ههلهدهواسی!
گولی خهونهکانمانیان ههلهوهرااند
گولی باخچهکانمان ههلاههلا دهکرد!
ههناسه و خهیاالیان دهکوشتین
کۆترهکانمان دهکوشت!
یاریهکانیان لی تیکدهداین
هیلانهی قومریهکانمان نغرو دهکرد!
دهستیان داخ دهکردین
پشتی کهرهکانمان بریندار دهکرد!
سهریان دهشکاندین
له ههزار لاره سهری درهختهکانمان دهشکاندا!
تفیان لیدهکردین
تفمان له ههورهکان دهکرد!
ههراسانیان دهکردین
گۆرستانهکانمان ههراسان دهکرد!
ئاخ . . دهنگدانهوهی لیدان به ههلهیدا بردین!!
ئاخ . . رهنگدانهوهی لیدان فییری غهدری کردین!!
چۆن ئهوان دهنیشتنه سهری ئیمهوه
تا فهلاقهمان کهن
ئیمهش جه لادانه دهنیشتینه سهری سهگهکانهوه!
ههلواسینی ئهوان فییری کردین
قهسابانه چۆلهکهکان ههلواسین!
ههناسه و خهیاالیان نهکوشتینایه
بۆ کۆترهکانمان دهکوشت!
گولی خهونهکانمانیان لهقهویران نهکردایه
بۆ گولی باخچهکانمان ههلاههلا دهکرد!

ياريهه كانيان لى تىك نه داينايه
بو هيلانهى قومريه كانمان نغرو ده كرد
دهستيان داغ نه كردينايه بو پشتى كه ره كانمان ده كرد برين!
كه سهريان دهشكاندين
له هه زار لاوه سهري دره خته كانمان دهشكاند
تفيان لى نه كردينايه
بو تفمان له هه وره كان ده كرد!
هه راسانيان نه كردينايه
بو گوڤستانه كانمان هه راسان ده كرد!
ئه وان ئيمه يان كرد به وينه يه كى كالى خويان
تا بروامان به ئه شق و ساديه ي و جوانى نه بى
به هه له به كو لانه كانى ژياندا هاتين
به هه له گه وره بووين
كه هاتين ،
دلمان پر بوو له دوكه ل بو چاوى گو له كان
باخه لمان پر بوو له به رد بو كوشتنى بالنده كان
چاومان پر بوو له تاريكى بو ويران كردنى په په له كان
كه هاتين . . هيچ ناو نيشانىكى ئه شقمان پى نه بوو
كه هاتين ،
له سهري هيچ كو لانيك دره ختيك نه پروابوو
بو چاوه پروانى ئيمه . . له هيچ مالىكدا
دهرگايه ك ، په نجه ره يه ك نه كرايه وه بو هاتنى ئيمه
به گويسه وان هى هيچ مالىكه وه
دوو چوله كه به جريووه نه يان وت . . به خير بين .
كه هاتين . .
له باخچه ي هيچ مالىكدا سه وزه گيا ئارام نه بوو
له كووپه ي هيچ مالىكدا ئاو خه يال نه بوو
له ئاگردانى هيچ مالىكدا
پشكوپه ك . . كلپه يه ك نه بوو به ئه شق
له ئاسمانى هيچ هه وشه يه كدا كو تريك پياسه ي نه ده كرد
به هه له به كو لانه كانى ژياندا هاتين
هيچ ناو نيشانىكى ئه شقمان پى نه بوو
باوه شمان به ناو ميديا كرد
كه هاتين . .
نه يانه پيشت له تا فكه ي بو نى گو ليكه وه بچينه ژيانه وه
نه يانه پيشت له په نجه ره ي بالى بازيكه وه بچينه ئاسمان
به تريفه ي مانگ جو لانه بكه ين

له گهڵ هه ناسه ی گو له ناز نازیکدا گه وره بین
وهک جوانی گو له باخیک خه یال بجینه وه
به شابالی کۆلاره یه کدا بگه ینه ئه ستیره یهک و
لیی بنووسین بژی گۆرانی ، بژی گۆل
ئینجانهی دلمان پر که یین له دلۆپه گو له کانی باران
له به فر په یکه ریک بو ئه و بالندانه بکه یین
که له قه فه زی که له سه رماندا په ر و بالی هه لوه ری
به ئاوازی قونه قونی که رویشکیک گۆرانی بلین
نه یانه یشت .

هیچ شتیکیان وهکو خۆی پی نه ناساندین
هیچ شتیکیان وهکو خۆی فیر نه کردین
نه ژیانان وهک ژیان و . . نه مردنیان وهک مردن و . .

نه به هه شتیان وهک به هه شت و

نه دۆزه خیان وهک دۆزه خ و

نه ئه شقیان وهک ئه شق و

نه ژنیان وهک ژن و . .

نه پیاویان وهک پیاو و

نه پیکه نیان وهک پیکه نین و

نه گریانان وهک گریان و

نه ئاسمانیان وهک ئاسمان و

نه بارانیان وهک باران و

نه ئاشتیان وهک ئاشتی و

نه شه پریان وهک شه ر و

نه شه ویان وهک شه و . .

نه رۆژیان وهک رۆژ و

نه ئه ستیره یان وهک ئه ستیره و

نه مانگیان وهک مانگ و

نه خۆریان وهک خۆر و

نه زه ویان وهک زه ویی و

نه به فریان وهک به فرو

نه ئاگریان وهک ئاگر و

نه بایان وهک با . . و

نه خویان وهک خوا پیناساندین

هیچ شتیکیان وهک خۆی فیر نه کردین

خه تایان کرد!!

هیشتا ماچی ژیانمان نه کردبوو

وتیان بیر له مردن بکه نه وه!

هیشتا هیچمان نه بینبوو
وتیان چاوه کانتان داخه ن!
هیشتا پینه که نیبووین
وتیان بگرین!
هیشتا فیری قسه کردن نه بوو بووین
وتیان بیده نگ بن!!!
هیشتا هیچمان نه ده زانی؛
هیشتا هیچمان نه ده ناسی،
ئاسمانی بچوکی سه رمانیان پر کرد له بالندهی ئەم وشانه
ماسی ئەم وشانه یان فریدایه کانی خه یالمانه وه
باخی دلمانیان به ئاوی ئەم وشانه ئاودا
ئەم وشانه ئیمه یان کوشت!
عهیب . ترس . شهرم . دۆزهخ
به ههشت . ئیمان . مردن . دۆزهخ
ئاگر . سووتان . قیامهت . حهشر
جنۆکه . حۆری . دوپشکه . مار
ئای له ئازاری گۆرهوشار
ئەم وشانه ئیمه یان کوشت!!
بۆ دیواری بوونی ئیمه
هەر ئەم وشانه بوون به خشت.
بۆیه له دهرهوهی ئەشق و ژیانین
بۆیه له دهرهوهی ئەشق و ژیانین
بۆیه ژووریکی تاریک و
په پهیه کی پر له هه لهین
بیابانی پر ته نیایی و ئاوینه یه کی پر په لهین
درهختیکی خوار و خێچ و وشک و زرین
به گومانین پر له رق و پر له گرین
دوورین له ئەشق و سادهیی و خه یال و
گول و فرین
به ره وهوهی عهیب . ترس . شهرم . پرس
گروگال ئەکهین . پی ئەگرین
حیکایه تی ئەم وشانه ژیانی بیر بر دینه وه
حیکایه تی ئەم وشانه ژیانی رهش کر دینه وه
هیشتا ئەژین . هەر به مردنه وه ئەنالین!
هه تا ئەمرین هەر به مردنه وه خه یالین!
هه موومان هەر گیای مردن
ئەم قسه یه دەرگا و په نجه ره ی هه موو حیکایه ته کان بوو

ئومىدى نائومىدى و
پشكۆى گهرمى ئاگردانهكانى شهوهكان بوو
هه موومان ههر گياى مردنين
ئهم وشانه ئيمه يان كوشت!!!
بۆيه ژوورىكى نارىك و په ريه كى پر له هه لهين
بيابانى پر توورپه يى و
ئاوينه يه كى پر په لهين!
حيكايه تى ئهم وشانه ژيانى بيربردينه وه
حيكايه تى ئهم وشانه ژيانى رهش كردينه وه
هيشتا زيندووين. . ههر به مردنه وه خه يالين
هه تا ئه مرين ههر به مردنه وه ئه نالين
هه موومان ههر گياى مردنين
ئهم وشانه ئيمه يان كوشت!
با ئهم باخچه ويرانه كهين. . كه ئهم وشانه گوليتى!
با ئهم بالنده يه بكوژين. . كه ئهم وشانه دلپيتى!
...

٢٠٠٢ سوید

تیبینی کوردستان نیت:

مه رج نیه ئهم نووسینه له گه ل بیره و بۆ چونی نه ته وایه تیماندا بیت، که بۆ چونی (کوردستان نیت)ه، به لام به هۆی بپوا بوونمان به نازادی ده برینه وه، بلا ویده کهینه وه..... له گه ل ریز و خوشه و یستیماندا بۆ پارێزهرانی بیرى نه ته وایه تى و خه باتکارانی ئهم رینگه یه.
ئهم تیبینی له ژیر هه موو نووسیتیکدا ده نووسریت..... ١٥-١-٢٠٠٣

کوردستان نیت